50 LETNICO obhaja letos "Amerikanski Slovenec"

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 38. CHICAGO, ILL., TOREK, 25. FEBRUARJA — TUESDAY, FEBRUARY, 25, 1941 LETNIK (VOL.) L.

Protinaziji aretirani v Bolgariji - Mussolini se zagovarja

Nemci nedobrodošli pri bolgarskem ljudstvu

Policija aretirala številne voditelje, ki so vodili propagando proti nazijski invaziji. — Dijaštvo demonstriralo. — Nemška zasedba se pričakuje v nekaj dneh.

Sofija, Bolgarija. — Bolgarske oblasti so pričele aktivno sodelovati z naziji, da tem pripravijo gladko pot za njih pričakovano zasedbo države. V to svrho so koncem tedna spravile v zapor številne vodilne osebnosti, ki so bile znane, da so očitno agitirale proti nazijski invaziji. Na drugi strani pa se je tudi pokazalo, da bolgarsko ljudstvo ne bo tako mirno trpelo nemške okupacije, kakor jo je sosednja Rumunija; po mestih in na deželi se namreč pojavlja kampanja, v kateri se navaja prebivalstvo, naj sicer ne uporablja sile proti Nemcem, marveč naj te ovira s tem, da jim odreče vsako sodelovanje.

V soboto in v nedeljo je tukajšnja policija aretirala 50 voditeljev kmetske stranke. Za aretacijo se ni podalo nobeno pojasnilo, toda značilno je, da se je ta izvršila takorekoč istočasno, ko je prispela semkaj prva skupina nemških višjih častnikov. Ti častniki so prišli oblečeni v civilne obleke in imajo najbrž nalogo, da pripravijo pot in bivališča nemški armadi.

Častniki so se nastanili v enem glavnih tukajšnjih hotelov, toda skoraj takoj po svojem dohodu so imeli priliko videti, kako nedobrodošla je njih navzočnost. Po cesti pred hotelom so namreč množice bolgarskega dijaštva vprizorile demonstracijske parade, med katerimi so pele bolgarske nacijonalistične pesmi. Enake demonstracije so se pripredile tudi pred kraljevo palačo. Živahno kampanjo proti Nemcem vodijo tudi komunistični voditelji in pristaši sovjetske Rusije. Potom tajnih sporočil ščuvajo prebivalstvo, naj se upre nemški invaziji "z nesodelovalno propagando, toda ne s silo." Sploh kažejo znamenja, da morajo biti Nemci pripravljeni na aktivno sabotažo.

Nemška zasedba se more pričakovati v najkrajšem času. V Rumuniji imajo naziji zbrano armado, ki šteje okrog 600,000 mož. Ob obrežju Donave na rumunski strani pa stoje pontoni drug ob drugem; ti se lahko v najkrajšem času uporabijo za zgraditev mostov preko reke. Na cestah, ki vodijo od rumunske meje v Bolgarijo, pa so postavljena nova znamenja z nemškimi napisi, ki imajo armadi kazati pot.

Kljub nezadovoljnosti bolgarskega prebivalstva ni pričakovati, da bi zadeli Nemci kje na dejanski odpor. Enako je tudi malo verjetno, da bi nastopila proti njim kaka druga balkanska država. Turški zunanji minister Saracoglu je sicer v nedeljo povdaril, da njegova država ne bo brezbrižno gledala "tujezemskih aktivnosti, ki bi se dogajale v njenem varnostnem pasu," vendar pa se to splošno razlaga, da pomeni, da bo Turčija nastopila le, ako bo ona direktno napadena. Istočasno je turški tisk tudi omenjal, da je od tega, kam se bo Jugoslavija nagnila, odvisno, ali bo na Balkanu prevladal nemški ali angleški vpliv.

OPOZICIJA NAPELA SILE

Apelira na prebivalstvo, naj pritisne na senat.

—o—

Washington, D. C. — Nasprotniki predsednikovega predloga za neomejeno pomoč Angliji izvajajo te dni direktno besedno bombardiranje na ameriško ljudstvo, roteč ga, naj pritisne na senat, da bo ta pobil omenjeni predlog. Po radio in po shodih so koncem tedna svarili Ameriko, da je čaka diktatorstvo in vojna, ako bo predlog sprejet. Namigavalo se je tudi, da utegnejo opozicijonalci podvzeti v senatu takozvani filibuster, ako bodo videli, da je nevarnost, da bo predlog prodrl. Filibuster pomeni, da bodo z neprestanim govorenjem cele tedne, ali pa tudi mesece, preprečili, da bi prišlo do glasovanja.

—o—

GOVORICE, DA ANGLIJA DELUJE ZA MIR

Vichy, Francija. — V tajni konferenci se je sestal z maršalom Petainom zadnji petek tukajšnji kanadski diplomatski zastopnik, M. Dupois. Ker se je ta konferenca vršila ravno ob času, ko so se tukaj razširjale govorice, da Anglija deluje na skrivaj, da bi se končala vojna in dosegel z Nemčijo mir, se je tem govoricam pripisovala še večja verjetnost; omenjeni diplomat je namreč neposredno prej prispel iz Londona. Kakor se v tukajšnjih krogih omenja, so Angleži v taki stiski, da bi bili pripravljeni za premirje, ako bi bilo to le količkaj častno za nje. Dvomi pa se, da bi Nemčija pristala k njemu, izvzemši proti popolni podaji Anglije.

—o—

SLADOLED BO PREPOVEDAN V ITALIJI

Rim, Italija. — Od 1. marca dalje bo v Italiji prepovedano izdelovati sladoled. To odredbo je izdala vlada zadnji petek. Isto velja tudi za torte in ostale močnate jedi, pri katerih je poleg moke potrebno tudi maslo, olje, ali druge vrste začimb.

DEMOKRACIJO BO REŠILA VZGOJA, NE OROŽJE

Chicago, Ill. — V nekem govoru, ki ga je imel zadnji petek proti kongresnemu predlogu za pomoč Angliji, je eden profesor chicaške univerze, A. J. Carlson, ugovarjal predsednikovemu priporočilu, naj ta dežela postane "orožarna za demokracijo," namreč, da naj s kanoni zalaga takozvane demokracije po svetu. Orožarne demokracije, je povdarjal profesor, ne obstojajo iz kanonov, marveč iz vzgoje, iz razumevanja potreb drugih ljudi in iz ureditve teh potreb na pošten način, odkrito, pri konferenčni mizi.

—o—

BELGIJSKE OTROKE HRANIJO S KORENJEM

Bruselj, Belgija. — Prvo opravilo, ki ga morajo izvršiti belgijski otroci zjutraj, ko pridejo v šolo, je, da vsak povžije po en surov koren. Po večini se otroci ne branijo tega prigrizka, ker je njih pravi zajutrek doma zaradi pomanjkanja živil itak skrajno piček. Oblasti pa podajajo razlago, da so v surovem korenju razni vitamini, kakoršne otroci nujno potrebujejo.

—o—

NOV PRISPEVEK K "CIVILIZACIJI"

London, Anglija. — Kakor se poroča, so v Angliji iznašli nove vrste zračno bombo, ki baje dela nazijem velike preglavice; je namreč vse bolj učinkovita kakor dosedanje. Sestoji iz treh delov. Prvi del služi namenu, da z eksplozijo loči druga dva dela. Drugi del obstoji iz vžigalne bombe, iz katere se razprši goreča tekočina širom celega okrožja in zažge vse, kar doseže. Končno izvrši svoje opravilo še tretji del, ki je skrajno močna eksplozivna bomba.

—o—

LITVINOV PONOVNO DEGRADIRAN

Moskva, Rusija. — Maks Litvinov, ki je svoječasno kot zun. komisar igral važno vlogo v tujezemski politiki, je bil zadnji petek še za eno stopnjo ponižan. Komunistična stranka ga je vrgla iz svojega osrednjega odbora s tremi drugimi vred, češ, da ni izpolnjeval dolžnosti.

Angleži prehiteli Italijane v Afriki

Mussolini povdarjal, da afriških porazov ni kriva italijanska nepripravljenost, marveč presenetljiv angleški napad. — Zagotavljal, da napada na Ameriko ne bo.

Rim, Italija. — V radio govoru, ki ga je imel v nedeljo na italijansko ljudstvo, je Mussolini izrekal opravičilo za neuspehe, ki jih doživlja italijanska armada v Afriki, toda obenem je povdaril, da bo Italija korakala ob strani Nemčije do skrajnega konca, pri čemer, da je popolnoma gotova zmage.

Glede porazov v Libiji je Mussolini omenil, da teh ni povzročila morebitna italijanska nepripravljenost, marveč je očitno priznal, da so Angleži Italijane prehiteli, in sicer za kakih pet do deset dni. Povdaril pa je, da se zaradi temnih dni, ki jih doživlja Italija v Afriki, ni potrebno razburjati, češ, da se take stvari dogajajo v vsaki vojni.

Mussolini se je bavil tudi z Ameriko. Dejal je, da ta sicer po svojih močeh pomaga Angliji, vendar pa, da je ta pomoč vse premajhna, da bi mogla zadobiti nadmoč nad Nemčijo. Povdarjal je obenem, da nima niti Nemčija, niti Italija "fantastičnih načrtov" za napad na Ameriko.

PO KAT. SVETU

— **Vatikan.** — Tukajšnji list Osservatore Romano je pred kratkim ostro ožigosal trditve, da je papež naklonjen državama osišča, in, da je Cerkev že od nekdaj nasprotna demokraciji. List povdarja, da je papež skupni duhovni oče vseh vernikov.

— **Washington, D. C.** — Neki list katoliške mladine priporoča, naj bi se širom dežele zbirale katoliške publikacije, listi, magazini in knjige, ki bi se nato dale na razpolago vojaštvu s tem, da bi se razdelile v čitalnicah po armadnih taboriščih.

— **Santa Clara, Cal.** — Pred kratkim je preminul tukaj Rev. G. M. Schoener, ki se je proslavil kot rastlinoslovec. Pri tem svojem poslu je dosegel izredne uspehe. Razvil je nove vrste rož in na neki rožni grm celo vcepil jabolka.

— **Grand Rapids.** — Ob navzočnosti številnih članov cerkvene hierarhije je bil pred kratkim ustoličen kot tukajšnji škof Most Rev. Jos. C. Plagens. Obrede je vodil nadškof Mooney iz Detroita.

—o—

RDEČI KRIŽ DOBIL VEČ KOT POTREBUJE

Chicago, Ill. — Eden direktorjev Ameriškega Rdečega križa se je na neki konferenci zadnji petek izrazil, da ima organizacija na roki tako velik sklad za pomoč v tujezemstvu, da ne bo letos potrebna nobena kampanja več v ta namen. Iz tujezemstva prihaja namreč tako malo prošenj za pomoč, da prispevki znatno presegajo potrebo, in tako se bo, je dejal, omejil Rdeči križ začasno le na zbiranje skladov za domačo potrebo.

—o—

Najnovejše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovencu!"

KOSALI SE PRI POMOČI ŠPANIJI

Santander, Španija. — Bojujoče se države, Nemčija, Anglija in Italija, so se zadnji petek kosale med seboj, katera bo bolj uspešno pomagala temu mestu. Pred nekaj dnevi je bil Santander namreč prizadet od dvojne katastrofe, od viharja in od požara. Prizadetemu prebivalstvu je najprej nemški poslanik ponudil pomoč, namreč, da bodo iz zasedenega dela Francije poslane vojaške kuhinje, vojaška bolnica in skupina tehnikov in inženirjev. Takoj nato se je oglasil še angleški poslanik in objavil, da boste prebivalstvu poslani dve ladji, naloženi s pšenico in ovsom. Končno pa tudi Italija ni hotela zaostati in je njen poslanik podaril španski vladi v pomoč prizadetemu mestu v Mussolinijevem imenu $9000.

NAZIJI NAPADLI ODDALJENO MESTO

Slika kaže del mesta Reikjavik, prestolice otoka Islandije, kateri leži daleč v severnem Atlantiku. Na to mesto so nemški aeroplani nedavno izvršili napad. Islandija je bila prej danska posest, a jo je med vojno zasedla Anglija.

Iz Jugoslavije

Zaradi prepočasnega poslovanja oblastev primanjkuje moke v novomeškem okraju in ljudje ne morejo dobiti kruha. — Številne božičnice po kočevskih krajih. — Smrtna kosa. — Razno.

Moke primanjkuje na Dolenjskem

Novo mesto, 18. dec. 1940. — Posledice pomanjkanja raznih za življenje potrebnih stvari se občutijo tudi v novomeškem srezu. V zadnjem času je pričelo primanjkovati moke ki se že v skoro nobeni trgovini ne more več dobiti, ker so prejšnje zaloge pošle. Kdor nima denarja, da bi se pravočasno založil s potrebno količino moke, je sedaj v stiski. Posebno peki zaradi pomanjkanja moke ne morejo več peči kruha. S tem so pa zlasti prizadeti najrevnejši sloji, ki so bili prisiljeni kupovati kruh pri peku in so tako brez najpotrebnejše hrane.

Kaj pomagajo vse odredbe o preskrbi prebivalstva z moko, ko pa gre vse tako počasi, da moke ni dobiti. Povsem neumevno pa je, da trgovci, zlasti veletrgovci, moke, ne smejo brez oblastvenega dovoljenja prodati; prosilci pa oblastvenih dovoljenj ne dobe.

Vzrok pomanjkanja moke more biti le v prepočasnem poslovanju oblastev, ki so dolžna skrbeti za ljudsko prehrano.

Kmetje, ki imajo kolikor toliko svojega lastnega pridelka, čeprav ne v zadostni meri, ker je pri nas le malo kmetij, ki bi jim pridelek žita zadostoval za celo leto in niso navezani na nakup moke, bi že še na kak način potrpeli, ker je sedaj nekaj žita le še v zalogi, a drugi, ki ne pridelujejo žita na svojem posestvu, delavci in drugi, med katere je prištevati tudi uradništvo s svojimi skromnimi plačami, pa s skrbjo gledajo v bodočnost ko je že sedaj taka težava z nakupom moke.

Naj bi merodajni činitelji uvideli potrebo in pospešili svoje poslovanje, da pride ljudstvo pravočasno do najpotrebnejše in najvažnejše prehrane. Vsako zavlačevanje rodi nejevoljo, nejevolja pa nikoli ni dobra.

—o—

Božično razpoloženje

Kočevje, 22. dec. 1940. — Široko božično akcijo na Kočevskem je letos pripravila naša narodna obrambna CMD. Od celotne vsote, namenjene podporam v narodno mešanih krajih je odredilo Kočevski skoraj tretjino, in sicer 91.850 din v blagu, obleki, čevljih, pleteninah, flaneli in drugem. Darove so delile podružnice CMD za vse šole svojih področij, kjer pa podružnic ni, so to prijetno delo opravili šolski upravitelji. V vseh večjih krajih so se vršile ali se še bodo lepe božičnice s petjem, otroškimi igricami in podobnimi točkami.

Božičnice so se vršile pretekli in ta teden v Koprivniku, Starem logu, Oneku, Kočevski reki, Borovcu, Stari cerkvi, Čepljah, Spodnjem logu, Štajarjih, Motlju, Livoldu, Grčaricah in drugod. Zadnja je bila v ponedeljek v Kočevju samem. Božičnice so bile pravi prazniki v skritih kočevskih krajih. Obdarovanih je bilo nad 400 revnih otrok, podporo pa je dobil tudi kak starejši. Poznamo družine, kjer otroci brez obutve in obleke niso mogli iz hiš — ti so bili posebno veseli!

—o—

Jubilej dela

Z lepim darilom je bil nedavno obdarovan od steklarskega podjetja v Hrastniku France Delpin, pletač steklenic-pletenk v stekarni v Hrastniku, za svoje tridesetletno delo pri omenjenem podjetju. Omenjeni je pred 30. leti prišel z Goriškega in ustanovil takrat z g. Gambljem pletarno za steklenice v hrastniški steklarni.

—o—

Smrtna kosa

V Guštanju je umrla Angela Cvitanič, rojena Radič, ugledna in spoštovana ženska. — V Ljubljani je umrla Roza Zvonar, rojena Morscher. — V Mariboru je umrla Marija Gajček. — Pri Sv. Juriju ob Taboru je umrl Leopold Berglez, po domače Martinkov Polde, dober in priljubljen mladenič star 27 let.

—o—

Žrtev smučanja

Kot prva žrtev smučanja v letošnji zimski sezoni je bil pripeljan v mariborsko bolnico 12 letni posestniški sin E. Goričan iz Žinžata, ki se je pri smučanju poškodoval.

—o—

Avto ga je povozil

V Svečini se je pripetila huda prometna nesreča. Težak tovorni avto je povozil 46 letnega viničarja Andreja Zamzeta. Andrej je dobil hude zunanje in notranje poškodbe. Isti avto je ponesrečenca tudi odpeljal v mariborsko bolnico.

BODIMO AKTIVNI KATOLIČANI!

Čas, v katerih živimo, zahtevajo, da je vsak katoličan cel katoličan. Ni dovolj, da smo samo zapisani v krstni knjigi, da gremo v nedeljo k maši in da vsak samo sam zase skrbi. Potrebno je tudi, da skrbimo za svoje bližnje, da bodo tudi oni postali istega duha in prepričanja, kakor smo mi! Najboljše to vršimo s tem, da razširjamo med svoje bližnje katoliško časopisje. Ta prilika se nudi slovenskim katoličanom najbolj zdaj, ko je v teku zlata jubilejna kampanja "Am. Slovenca." Pridobivajmo mu vsi nove naročnike!

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Diplomacija uspeva, če je moč za njo

Zgleda, da je nemška diplomacija s svojo politično ofenzivo za enkrat žmagala na Balkanu, ne da bi bilo treba doslej izstreliti eno samo krogljo v njen namen. Ali so Nemci res tako prefrigani diplomatje, da uspo vsepovsod? Nespametno bi bilo omalovaževati njihovo diplomatsko in politično sposobnost, pa če jih volimo ali ne. Nemci so vse skozi dosedaj dosegali uspehe, nekatere z nekimi žrtvami, največ pa brez vsakih žrtev. V diplomaciji so se izkazali tekom zadnjih dveh let veliki mojstri, kakor tudi na bojnem polju. Ni za omalovaževati njihove uspehe.

Že, ko so Avstrijo zasedli so zviti Nemci psihološko pripravili svetovno diplomacijo na to. Ko so pripravljali napad na Čehe so spretno premotili angleško in francosko diplomacijo, da jim je ta dovolila vse, kar so zahtevali. Par mesecev za tem je nemška diplomacija dosegla veliko zmago v Moskvi. Pred nosom angleške in francoske diplomacije se je zaročila s Stalinom. V Škandinaviji prav tako. Zdaj na Balkanu prav tako. Kako je to moče, da nemška diplomacija beleži take zmage? Zato, ker stoji za njo ogromna sila, moč, ki se jo vsi boje. Hitler par tednov razstavlja svojo vojsko ob mejah, nato pokliče zastopnike držav v Nemčijo in začne z njimi govoriti business, kakor pravimo v Ameriki. Diplomatje se vračajo iz Nemčije, kakor hipnotizirani in Herr Hitlerju ugode v vseh zadevah, neglede kaj zahteva. Nemška diplomacija zmaguje, ker je za njo močna pest.

Tako je še vedno bilo. Pri zelenih mizah, kadarkoli so že v zgodovini sklepali mirovne pogodbe, je odločevala diplomacija tistih držav, za katerimi je bila močna pest. Za male slabotne se ni menil nihče, razun enega državnika, kakoršen se pa ne rodi vsako stoletje, to je bil veliki demokrat in svobodoljub Woodrow Wilson, ki je zahteva svobodo in pravico za vse narode. A še njega je zvita evropska diplomacija prevarala, da je mož užaloščen umrl.

Do par let nazaj je vladala in držala v šahu položaj svetovne politike Velika Britanija. Njena ogromna moč na morjih in po vseh delih sveta ter njen ogromni upliv v gospodarstvu sta odločevala. Kjerkoli je hotela Anglija pridobiti to ali ono državo za svojo politiko, je samo plasirala svoj kapital v take kraje in zgodilo se je vse tako, kakor so gospodje v Londonu želeli. Danes pa sam denar ne odloča, danes odloča tudi sila. Iz Berlina veje moč sile, ki zapoveduje: ali z nami, ali pa vam razbijemo vse. Kruto je to in prizadeti narodi se odločujejo za politiko Nemčije le iz razloga, ker so prepričani, da je razum bolje poslušati nego se bosti s premočnim bikom, kar bi pomenilo le samomor.

Na Balkanu se narodi podajajo nemškemu uplivu, ker se pač morajo. V položaju, kakoršnem so, jih zdaj nihče ne more obsojati. Preje pred vojsko, so se zanašali na zapadno demokracijo, ki sta jo predstavljale Anglija in Francija. Toda obe ste igrali čudno politiko. Kar se tiče Hitlerjevega podviga v Nemčiji ste obe spale celo desetletje. V Londonu in Parizu ni nihče videl, ne vedel kaj se godi v Nemčiji. Nemci so se oboroževali na vseh koncih in krajih. Tisti obubožani Nemci, ki so trdili, da nimajo nič, so na enkrat imeli orožja, kakor nihče na svetu, največjo armado in vsega dovolj. Šele, ko je začelo padati po glavah in hrbtih so se predramili. Zdaj so na nogah in hite, da ohranijo še to malce demokracije, kolikor jo je proste v svetu.

Za enkrat je položaj resno nevaren. Hude in težke borbe bo še treba, če se bodo demokratične države v svetu hotele ubraniti pred navalom totalitarnih sil. Borba se žna vleči še leta in leta. Demokracija bo morala plačati težke račune za zmago. Zmagala pa končno bo, ker bo končno zmagal le razum in ne zmedene ideologije, ki jih ponujajo svetu nedemokratični in paganski izmi.

Kadar se bo vojna sreča zaobrnila in bodo demokratične države začele zmagovati, takrat bo začela zmagovati tudi njihova diplomacija. Narodi, ki sedaj kakor hipnotizirani od raznih pritiskov lezejo pod Hitlerjevo peto, bodo vstajali, kakor od mrtvih in se pridruževali onim, ki se bore za demokracijo. Upajmo, da to pride kmalu.

Mussolini je koncem novembra lansko leto kričal, da bo zlomil Grkom hrbtenico. Doslej mu to ni uspelo in sam bi tega nikoli ne mogel napraviti. Zdaj prihaja proti Grkom Velika Nemčija, pa tudi te se Grki ne boje, samo ko bi jim kdo še malo pomagal. Blizu 50 milijonov Italijanov in blizu 80 milijonov Nemcev, pa ubogih 6 in pol milijonov Grkov dela obema preglavice. Italijanom delajo preglavice, ker so jih Grki v Albaniji pošteno naklestili, Angleži pa pode Italijane iz Afrike. Hitlerja pa čevelj žuli, kajti če Angleži izpode Italijane iz Afrike in ostanejo Grki še na nogah, potem bi se angleška armada iz Afrike premaknila na grško fronto in bi začela kmalu udarjati na zadnja vrata Nemčije preko Balkana. Tu Hitlerja čevelj žuli, zato hiti zdaj na Balkan. Za Balkan je pa nemška navzočnost tamkaj vsekakor nevarna reč. Angleži, bodo v samoobrambi primorani potipati s svojimi bombami oljna polja v Rumuniji in prometne zveze. Brez vojne in posledic tudi tam ne pojde.

"VEČNA LUČ" SE JE JOLIETČANOM DOPADLA

Joliet, Ill.

Nedelja 9. feb. bo ostala faranom sv. Jožefa dolgo v prijetnem spominu. Ta dan so namreč na povabilo našega moškega društva Najsv. Imena prišli iz Chicage igralci od sv. Štefana in v naši farni dvorani predstavili lepo igro "Večna Luč." Redko kedaj je bila naša dvorana tako nabito polna rojakov, kot to popoldne. Vsi smo bili radovedni videti sloveče igralce sv. Štefana in igro "Večna Luč," o kateri smo v listih brali toliko laskavih pohval. Vedeli smo, da bomo videli nekaj izredno zanimivega. Pa naj kar povem, da smo videli in imeli duševnega užitka veliko več, kot smo pričakovali in navzoče občinstvo je bilo naravnost očarano. Igra "Večna Luč" je krasna slika, vzeta iz življenja rojakov v novi domovini. Od začetka do konca polna resničnih napeto zanimivih prizorov, domače šaljivih in tudi globoko ganljivih. Gledalci se morajo včasih od srca nasmejati, pa tudi solze ginjenosti, zlasti v drugem dejanju, so mnogim porosile lica. Lahko rečem, da je malo slovenskih iger, ki bi podale tako živo naravno sliko iz našega življenja. Igralci in igralke so jo nam pa tudi tako živo predstavili, da smo kar mislili da se nahajamo v krogu Miha Okornove družine. Pokazali so vsi, da so mojstersko izvežbani v dramatiki in se znajo poglobiti v svoje vloge in iste izpeljati, kakor igra zahteva, bodisi v govorjenju ali obnašanju. Večkrat smo že brali o vrlinah igralcev sv. Štefana in zdaj smo se prepričali, da so res neprekosljivi. Čas in prostor mi ne dopuščata, da bi opisal posamezne vloge. Le na kratko naj omenim imena igracev in njih uloge; g. Martin Miller je kakor rojen za vlogo Miha Okoren, dobrovoljnega moža in družinskega očeta, ga. Mary Blai je igrala za Marjeto Okoren, skrbno in pogumno soprogo in mater. Poznali smo Mrs. Blai, da je neprekosljiva pisateljica, a sedaj smo jo videli, da je tudi neprekosljiva igralka. Ga. Frances Gomilar v vlogi Margarete Okoren, je jako lepo predstavila dobro prijazno hčer njenih staršev, tako tudi g. Frank Koporc v vlogi sina Gregor Okoren. Ga. Paula Ožbolt je sosedo Marije Centa prav izborno predstavila. G. John Prah, kot Daniel Cesar Margaretin zaročenec, je v svoji vlogi napravil mnogo smeha, ker ni znal, kako bi zasnubil svojo izvoljenko Margareto. G. Frank Ribič je pa kot ustvarjen za vlogo duhovnika, katerega je v vlogi župnika Rev. Josip Nosan naravnost mojstersko predstavljal, g. Anton Krapenec je pa v vlogi Jerneja Nosan podal naravno sliko rojaka, ki zgubi vero, se uda pijančevanju kar povzroči nesrečno zakonsko življenje in ga je končno zadela božja kazen. Najbolj ganljivo vlogo je pa igrala gdč. Mary Vaupotič, kot učiteljica Marija Stanko nesrečna soproga v zakonu. Tako živo in lepo je igrala svojo težko vlogo in podala sliko nesrečne žene, da so bili mnogi ginjeni do solz. Mr. Jos. Fajfar je bil pa režiser igre in koncu igre je nam v družbi Mr. Anton Krapenca in Mr. Gomilarja predstavil jako šaljiv prizor s petjem in harmonko, da smo se še prav pošteno nasmejali. Številni gledalci so bili skozi celo igro brez vsakega hrupa in napeto sledili zvajanjem igre in z viharnem ploskanjem dajali priznanje igralcem ter so ob koncu igre izražali vsi pohvalo igralcem in zadovoljstvo, nad lepo igro. Pred začetkom predstave je pozdravil igralce in goste domači g. župnik Rev. M. Butala ter se jim zahvalil za njih prihod in trud. Med dejanji pri odmoru je nastopil tudi Mr. Leo Mladich, predsednik društva Najsv. Imena v fari sv. Štefana in v lepih besedah častital Jolietčanom na lepem uspehu in priporočal še k nadaljnemu delu za napredek lepega društva Najsv. Imena. Tako sta tudi nastopila Mr. Geo. Stonich, kot predsednik društva Najsv. Imena cerkve sv. Jožefa in Andrej Hochevar, kot podpredsednik ter se lepo zahvalila igralcem in vsem udeležencem, kakor tudi vsem, ki so pomagali k prireditvi te predstave. Po igri smo se pa prav po domače zabavali v družbi prijaznih Chicažanov. Med gosti smo videli tudi Mr. Terselicha in vedno veselo Miss Brigito ter več drugih. Kar težko smo se poslovili od njih, ko je prišel čas odhoda. Upamo, da ni bil to zadnji obisk, da se bomo še večkrat tako veselo sešli z našimi prijaznimi sosedi od fare sv. Štefana.

V imenu moškega društva Najsv. Imena in vseh igralcev igre "Večna Luč," izrekam iskreno zahvalo vsem igralcem in igralkam za trud in požrtovalnost, ki ste nam skazali. Posebno zahvalo moram še izreči Mrs. Mary Blai, ki je sodelovala in preskrbela, da se je ta lepa igra predstavila na našem odru v Jolietu. Tako tudi lepa hvala vsem gostom iz Chicage in bližnjih naselbin, za njih posetitev naše prireditve in skazano prijaznost, kar bomo znali ceniti ob priliki.

Končno pa še prav lepa hvala vsem faranom sv. Jožefa za veliko udeležbo in pomoč moškemu društvu Najsv. Imena tudi v finančnem oziru. Prav lepa hvala Mrs. Math Krall in vrlim ženam, ki so imele kuhinjo v oskrbi in vsem ki so kaj pomagali, da se je ta prireditev tako uspešno izvršila.

Mr. Math Grdinatu v Cleveland pa naše častitke in zahvalo, ki je to lepo igro prestavil za slovenski oder, ki je v poduk in razvedrilo povsod, kjer je predstavljena.

Kot 47 letnemu prijatelju in zvestem tovarišu skozi to dolgo dobo iskreno častitam Amer. Slovencu ob zlatem jubileju. Neprecenljive zasluge za naš narod te krase ob zlatem jubileju, sleherni katoliški Slovenec mora biti hvaležen za tvoje blago delo, ki si ga vršil in ga še vršiš med nami!

Mihael Hochevar

—o—

DOLENJSKE NOVICE

Iz Temeniške doline

26. novembra so pokopali na Čatežu Viljelma Lesjaka, starega 33 let. V ljubljanski bolnišnici je bil operiran in ko so ga na to domu odpeljali, je na potu umrl.

27. novembra je zapustil ta svet Janez Pezdirc, posestnik v Dol. Sušicah pri Toplicah pri Novem mestu, dolgoletni župan topliške občine, rojen Belokranjec. Že v mladih letih je odšel v Ameriko, kjer si je pridobil s pridnostjo in varčnostjo toliko denarja, da je kupil potem v Dol. Sušicah posestvo, kjer je bil potem priden in skrben gospodar, tako da so ga izvolili za župana obširne topliške občine, kar je bil več let.

Iz Rake poročajo, da je tam umrla Frančiška Metelko,vdova.

Iz Šmartna pri Litiji pa naznanjajo, da bo tam v kratkem dokončana nova cesta Šmartno — Debeče — Metnaj — Stična, ki bo blizu 6 km krajša od sedanje in velike gospodarske važnosti.

Farani iz Tržišča se lepo zahvaljujejo svojemu dosedanjemu župniku Kar. Supinu, ki je odšel k Sv. Jakobu ob Savi na Gorenjskem za vse kar je storil pri njih v 11 letih, kar je bil med njimi, posebno da je upeljal elektriko v cerkvi, oskrbel prav lep božji grob, novo monštranco in še mnogo drugega.

V Toplicah pri Novem mestu se je ponesrečila v vodi na Vernih duš dan Frančiška Pelko iz Obrha. Našli so jo v vodi šele po 17 dneh.

V Šmartnem pri Litiji se je ločila iz tega sveta v Gradiških Lazih po dolgi in mučni bolezni Pavla Bric v najlepši dobi 27 let. Bila je dobra in pošteno krščansko dekle.

V Sodražici pa je zapustila ta svet Kozinova Francka v starosti 25 let. Bolehala je na srčni napaki. Doma je bila iz Zapotoka.

Na Raki je odšel v večnost Martin Žabkar. V Zabukovju pa je zatisnila svoje oči po mučni bolezni 45 letna Kristina Opalk, ki je zapustila moža in 6 otrok.

Dne 5. decembra je umrl v Ljubljani v Leonišču zdravnik dr. Pavel Krajec. Zadela ga je možganska kap vsled žalosti nad smrtjo svojega prijatelja dr. Toneta Jamarja. Rojen je bil Dolenjec iz Novega mesta, roj. l. 1888. Njegov oče je bil znani tiskar Ivan Krajec.

V noči od 7—8. dec. je bilo vlomljeno v hranilnico v Št. Petru pri Novem mestu, kjer so odnesli tatovi ok. 18.000 din.

Tudi v gostilno Alojza Roglja v Trebnjem so vlomili tatovi, in iskali denarja, kjer ga pa niso nič dobili, pač pa so odnesli več kosov manufaktornega blaga in moke in masti.

V Št. Jerneju je ugrabila smrt Lojzeta Frančiča z Dol. Stare vasi, ki je bil star šele 45 let. Bil je v mladosti navdušen Orel, skrben družinski oče, ki je zapustil 8 otrok, katere je vzgojil v pravem krščanskem duhu.

Na posestvih grofa Margheri iz Otočca pri Št. Petru so začeli na desni strani Krke zopet kopati premog, ki je po mnenju strokovnjakov prav dober. Pravijo, da je v teh krajih še mnogo premoga in da ga je v zemlji za 150 let, ako bi ga izkopali dnevno po 5 vagonov. Zdaj je na delu 20 delavcev.

V Svibnem so položili 3. dec. k večnemu počitku 82 letnega Janeza Kamnikarja. Isti dan so pokopali tudi Martina Strniša iz Jagnjenice. 30. nov. pa so pokopali 77 letno Marijo Zahrastnik.

Na Kalu nad Št. Janžem je letos smrt pridno gospodarila. Poleg Potokarjeve mame sta odšla v večnost tudi Jože Jakoš in Filip Trinkaus, oba še mlada gospodarja. Posebno pa se je izpraznila Kusova hiša, kjer so imeli v kratkem kar 3 mrliče. Na Gradcu je umrla mlada gospodinja Marija Jakoš roj. Fink, na Branskem pa samska Ana Jakoš. Letina je bila letos prav slaba, v vinogradih skoraj nič, žita pa tudi malo.

Na Bučki, so zapustili ta svet: Ana Cimperman iz Bučke, Jakob Železnik iz Dol. Radulj, in priletna mati Jerebova iz Jarčvrha.

V nedelja 22. dec. so imeli v Strugah po 11 letih zopet novo mašo, katero je daroval novomašnik g. Tone Pogorelec iz Podtabra. Pridigal mu je rojak g. Gabriel Petrič, župnik v Gorjah pri Bledu.

27. dec. je umrl v Ljubljani za kapjo Rudolf Pečjak, ravnatelj meščanske šole za Bežigradom, ki je bil rojen 9. maja 1891 l. v Hinjah. Bil je izvrsten učitelj in zelo priljubljen, ki je pa tudi veliko pisal in izdajal šolske knjige.

O Božiču so imeli nove maše še gg: Anton Grčman v Višnji gori 29. dec., Janez Urbanč v Leskovcu in Stanislav Kapiš v Semiču 26. dec.

Kako je z "Amerik. Slov." Dobivamo ga sicer redno, toda kasno, šele čez kakih 5 tednov, ali še kasneje, potem ko je izšel v Chicagi in bil odposlan. Zadnjo številko z dne 16. nov. sem dobil 30. dec.

In kako je z vremenom v decembru? Letos sem poročal večkrat, da smo imeli od maja sem vse mesece prav mokre, neprijetne in malo sonca, večkrat pa tudi hladno vreme, zato je bila tudi skoraj vsa letina slaba, ponekodi celo prav slaba, in trpijo ponekodi pomanjkanje. Kaj bo pa še spomladi! Tudi december je bil prav neugoden. Imamo precej snega. Imamo pa tudi precej občutno zimo, posebno od druge polovice meseca sem. Nekaj hujšo zimo pa smo imeli okoli božiča, ko je hudo snežilo in na dan sv. Štefana smo imeli — 21C zime, 27. in 28. po — 22C, 30. popoldne pa je zima odnehala, ko je nastopilo južno vreme.

Ivan Šašelj

Dogodki
med Slovenci po Ameriki

Rojenice

Cleveland, O. — Pri družini Mr. in Mrs. Edward Strumbel na East 161st Street so se oglasile vile rojenice in jim podarile zalo deklico prvorojenko. Materino dekliško ime je bilo Caroline Petrič. — Čestitke!

—

Vile rojenice v Barbertonu

Barberton, O. — V družini Mr. in Mrs. Frank Battaj so se oglasile prijazne vile rojenice in jim prinesle v dar luštno deklico. Mlada mati je hčerka dobro poznane družine Mr. in Mrs. Jerry Zupec. — Častitke!

—

Nov grob v Illinoisu

St. Louis, Mo. — Tukaj je pred kratkim umrl Jožef Friškovič, v starosti 69 let. Pokojni je bil rojen v Gilu, Avstrija. V Ameriki je živel 39 let. Zapušča hčer.

—

Po stopnicah je padla

North Chicago-Waukegan. — Rozi Skala je tukaj tako nesrečno padla po stopnicah, da si je zlomila roko.

POVABILO V SMRT (147) (Metropolitan Newspaper Service) **Napisal: Edgar Rice Burroughs**

"Si mislil, da si bil prebrisan, ko si poklical opico v pomoč," se smehlja Zalim; "toda vedi, da si jo poklical v smrt!"

Tarzan je močno potegnil sapo, da dobi močan glas in posvari opico pred nevarnostjo.

"Ne, ne," zarenči Zalim, "naj le pride. Še bom počutil bolj varnega, če bo ta pošast mrtva. Če boš zakričal, ustrelim!"

"Potem moraš ustreliti," reče Tarzan. Trenutek na to se je oglasil s presunljivim krikom, da posvari opico.

NEDELJSKI KOTIČEK

J. M. Trunk.

TEDENSKI KOLEDAR

2. Nedelja — 1. postna
3. Ponedeljek — Kuneguda
4. Torek — Kazimir
5. Sreda, — Felicita — Kvatre
6. Četrtek — Fridolin
7. Petek — Tomaž, akv. — Kvatre
8. Sobota — Janez od Boga — Kvatre

PRVA NEDELJA V MARCU

Izprašuj svojo lastno izkušnjo in izprašuj samega sebe in izvedel boš, koliko se moreš in se smeš zanesti na se, na samega sebe. Kolikokrat si izkusil na sebi, kako si slab in morda dnevno izkusiš v veliko duševno škodo svojo slabost Kako se izkazuje tvoja stanovitnost v dobrem in v resni, či sti čednosti, posebno, kadar pride do odločne izkušnje? Kako izvršuješ svoje dobre sklepe, izpolnuješ najboljše svoje namene? Le prerado in prepogostoma razpade vse, ako se prikaže le senca kake količkaj resne nevarnosti. Že to, ker si človek, bi moralo zadostovati, da ne zaupaš sebi, koliko bolj, ker si slabostim podvržen človek po vsi svoji naravi. Le ena izkušnja in tvoja čednost splava po vodi, izgine, in pogostoma je to prva izkušnja, katerega naj bi pokazala, ali stojiš trdno. Že pri lahkem vetru kloni tvoja čednost. Kaj bi se šele zgodilo, če bi prišel prav peklenski napad in če bi te izkušnjave nadlegovale in oblegale noč in dan!

In do izkušnjav mora priti, ker brez takih borb ni čednosti v duševnem življenju. Ali bi se mogel in se boš mogel tedaj izkazati bolj odločnega, ko si bil premagan že v malih borbah? Kolikokrat podležeš v malih praskah, se zmanjša moč milosti božje, oslabi odpor v čednosti, poveča nagnenje v greh, utrdi volja v slabem in vkorenini navada slabega dejanja.

Premisli toraj, kako je bilo dozdaj pri duševnem boju, pri dosedanjih morda malenkostnih napadih. Iz tega lahko spoznaš, kakšen si, kakšna je tvoja vsaj navidezna čednost. Prav iz takega resnega premišljevanja se lahko učiš za bodoče veliko večje borbe. Kaj utegne iz tebe postati, ako se prešerno zanašaš le na lastne moči in se ne zatečeš pravočasno k viru vse in vsake moči, k Bogu?

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Določbe za kmete

Koliko svinj sme zaklati kmet? Mast in olje dobivamo že nekaj časa na karte. Vsaka oseba ima pravico do 800 gramov maščobe na mesec in ima izbiro med oljem in mastjo ali pa vzame vsakega en del. Radi racionaliziranja zabele je postalo zelo kočljivo in pereče vprašanje, kako ravnati s prašiči, ki jih ima skoro vsaka kmečka hiša. Jasno je bilo, da promet z domačimi prašiči ne more biti prost, če se maščoba uradno deli. Ker dolgo časa v tem pogledu ni bilo nikake uradne odredbe, so se širile najbolj divje in nespametne govorice in zabavljice. Sedaj je vprašanje uradno rešeno. Vsaka družina, ki redi prašiče, ima pravico do svojega pridelka. Če šteje družina 5 oseb ali odlomek petorice, sme za domačo porabo zaklati 1 prašiča; ako šteje 5 do 10 oseb ali odlomek, sme zaklati za dom 2 prašiča; ako je v družini čez 10 do 15 oseb, smejo porabiti doma 3 prašiče. Odvečne prašiče, tiste, ki ne pridejo v poštev za domači zakolj in so nad 100 kg težki, je treba javiti pristojnemu oblastvu.

—o—

Cerkveno slavlje

Pri sv. Luciji ob Soči, na Mostu, so 13. dec. obhajali izredno cerkveno slavje. Godovanje farne zavetnice sv. Lucije, ki je za duhovnijo že itak velik praznik, katerega se mnogoštevilno udeleže tudi okoličani, se je pridružila še blagoslovitev novega križevega pota. Pomembna cerkvena slovesnost in velik vsakoletni kramarski sejem sta privabila na staroslavni Most množice ljudstva. Praznično razpoloženje je pa zlasti še dvignil goriški nadškof Margotti, ki je ta dan nalašč prišel v razgibani obsežni trg, da blagoslovi novi križevi pot, delo priznanega slikarja in kiparja Toneta Kralja. Prevzvišeni je dospel ob pol 10 dopoldne. Kmalu nato se je pričela slovesna sv. maša s spremstvom duhovščine v cerkev. V sprevodu je bilo okrog 30 duhovnikov. Pri sv. maši je ubrano in zanosno pel domači cerkveni pevski zbor, ki je dovršeno podal Volaričevo latinsko mašo.

—o—

Zima

Naj zaradi zanimivosti povem o mrazu, ki nas že dva čedna pritiska, nekaj številk: na Vojskem je bilo 16. dec. opoldne na soncu 15 pod ničlo, v Zg. Tribuši je bilo v senci 18 pod ničlo. Na Otlici je padlo srebro na 20, v Čepovanu 16. dec. na 17 pod ničlo. Bovec je imel v teh dneh do 13 stopinj mraza, toliko je imela tudi Idrija. V soboto, 21. dec. je bilo na Krasu samo 6 stopinj pod ničlo, toda huda burja je napravila mraz veliko občutnejši. Na Črnem vrhu, v Idriji in na Pivki je do 10 stopinj mraza.

—o—

Priboljški učiteljstvu

Želeč privabiti v ljudske šole v Julijski Krajini najboljše moške učne moči, je vlada določila, da se bodo od 1. oktobra letos priznali učiteljem te pokrajine posebne prednosti in poboljški. (Moških učnih moči je bilo namreč v naši deželi do sedaj vedno razmeroma zelo malo.) Službena doba, ki jo prebijejo v Julijski Krajini, se jim pri napredovanju in pri določitvi pokojnine zviša za eno tretjino. Če preživijo vsaj 5 let v tej pokrajini, bodo imeli prednost pri natečajih za mesta, razpisana v štarih pokrajinah. Teh ugodnosti bodo deležni razen ljudskošolskih učiteljev tudi šolski nadzorniki. Deželna šolska oblastva v Trstu, Gorici, Pulju in na Reki so v ta namen dobila obširna pooblastila.

—o—

Delavci se vračajo

Zadnje tedne se vračajo domov delavci, ki so spomladi in poleti odšli v Nemčijo na kmečka in tovarniška dela. Nekateri so se vrnili samo na nekak dopust čez božične praznike, drugi pa za stalno. Kolikor smo doznali, so imeli naši delavci, med katerimi je bilo tudi precej Slovencev iz naših krajev, v Nemčiji lep zaslužek in so bili v tem pogledu zadovoljni. Manj zadovoljni so pa mnogi z načinom dela; mnogoteri pravijo, da je bila delovna disciplina zelo stroga in so morali na kmetih nenehoma, tudi ob slabem vremenu delati. Zato nekatere nič ne mika, da bi drugo leto zopet odšli v Nemčijo.

—o—

Požar v Postojni

V nedeljo, 22. decembra zvečer je izbruhnil v hotelu "Krona" v Postojni ogenj, ki je kmalu zajel in uničil skoraj vso obsežno stavbo. Prihiteli so gasilci, vojaki, orožniki in domačini ter se požrtvovalno lotili gašenja, vendar vsi njihovi napori niso mogli rešiti poslopja. Na pomoč sta prihiteli tudi požarni brambi iz Gorice in Trsta, toda tudi njima ni uspelo drugega, kakor da so s skupnimi močmi preprečili, da se požar ni razširil na sosedne hiše, ki so bile v veliki nevarnosti zaradi močnega vetra, ki je ves čas pihal, trosil iskre in netil plamene. Hotel je pogorel skoraj do tal. Samo velik del pohištva in precej oprave so rešili. Škoda še ni precenjena, vendar je velika. Kako je požar nastal, ni dognano, najbrž se je užgalo v peči neke spalnice.

—o—

Vojaške okrepčevalnice

Od pričetka vojne so fašistične organizacije ustanovile na večjih železniških postajah okrepčevalnice za potujoče vojaštvo. Vojaki in vpoklicanci dobe pri teh okrepčevalnicah brezplačno vino, čaj, pecivo, cigarete, sadje, razglednice in slične male potrebščine. V Gorici sta taki okrepčevalnici na severni in južni postaji. V treh mesecih so dobili vojaki pri teh dveh dobrodelnih postojankah za 80 tisoč lir okrepčil in potrebščin. Postrežbo vršijo članice strankine ženske organizacije, ki so tudi večji del potrošenega denarja nabrale med občinstvom.

—o—

KRATKE NOVICE

Nova župnija. Dosedanja kuracija sv. Primoža in Felicijana v Lomu na Kanalskem je povišana v župnijo.

*

Smrt dobre matere. V Dobravljah pod Svetim Križem na Vipavskem so ob številni udeležbi pokopali zemeljske ostanke dobre matere Marije Rustija, ki je dočakala visoko starost 75 let. Pokojnica je bila dobra, vzorna mati in gospodinja, ki se je vsa žrtvovala družini in domu.

*

Cena mleka se ne sme povišati. Ministrstvo za korporacije je odredilo, da se cena mleka ne sme zvišati. Sedaj se prodaja mleko v Gorici po 1.20 lir, na deželi po 1 liro.

*

Komen je dobil novega občinskega predstojnika. Po štiriletnem županovanju je odstopil komenski podesta g. Rudolf Jakopi (Jakopič). Za prefekturnega komisarja občine je imenovan didaktični ravnatelj g. M. Mazzon. Odstopivšemu županu, ki se je pred leti iz Trsta priselil v kraško prestolnico, kjer ima gostilniško obrt, moramo priznati, da je bil varčen občinski gospodar.

*

Kronberg pri Gorici. Dne 20. dec. je umrl v prijaznem Kronbergu bivši občinski načelnik in cerkveni ključar g. Jakob Kornel, star 71 let. Nad 40 let je sodeloval na cerkvenem pevskem koru kot basist. Zapušča vdovo in deset dobro preskrbljenih otrok. Bil je zaveden naš mož in dober katoličan in je v tem duhu vzgojil tudi svojo družino.

*

Nikljasti kovanci po 50 stotink. Kovanci iz niklja po 50 centesimov so z 31. decembrom prenehali biti v prometu in so zgubili veljavo.

NA SNEGU DELAJO LETALIŠČA

Letalci v Kanadi so bili ovirani od velikega snega pri vzletu in pri pristajanju. Problem pa so rešili na način, kakor ga kaže gornja slika. S težkimi valjarji so taki stisnili in utrdili sneg, da aeroplani lahko kar na njem vozijo.

NOV MOST ČEZ NIAGARO

Slika kaže prvi pričetek gradnje novega mostu, ki bo zvezal kanadsko in ameriško stran preko reke Niagare ob niagarskih slapovih. Most bo imenovan Rainbow bridge — mavrični most, ker se bo njegov obok, dolg 950 čevljev, spenjal kakor mavrica nad reko.

ZDAJ - DOKLER ŠE LAHKO!

je za poslati velikonočna darila domačim v stari kraj. Balkanu grozi splošna nevihta in zveze znajo biti vsak čas ukinjene.

Svetujemo pa vsem, da se poslužujejo le

Brzojavnega pošiljanja

V ta namen tu navajamo cene jugoslovanskim dinarjem, v katerih so stroški za brzojav že vključeni.

Pošiljatelji so prošeni, da nakazujejo svoja nakazila le v ravnih svotah na sto. To je po 100; 200; 500, itd. kakor so cene tu navedene.

NAŠE CENE DINARJEM SO ZDAJ:

Za $ 3.20	100 Din	Za $12.00	600 Din
Za $ 5.00	200 Din	Za $13.75	700 Din
Za $ 6.75	300 Din	Za $15.50	800 Din
Za $ 8.55	400 Din	Za $17.25	900 Din
Za $10.00	500 Din	Za $18.50	1000 Din

Pri višjih cenah poseben popust. Vse pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH

1849 W. CERMAK ROAD, -:- CHICAGO, ILLINOIS

RADIO GOVOR UREDNIKA "AMER. SLOVENCA"

Zadnjo nedeljo dne 23. februarja, je imel na jugoslovanskem radio programu, ki se oddaja na postajo WGES v Chicagi John Jerič, urednik Amerikanskega Slovenca govor, ki je objavljen tu v celoti, a na radio je moral biti vsled kratkega časa nekoliko skrajšan. Pripravljen je bil v celoti tako le:

"Predragi slovenski rojaki!

List "Amerikanski Slovenec" pošilja tem potom vsem radio poslušalcem prav iskrene in prisrčne slovenske pozdrave!

Izreden dogodek letošnjega leta med nami ameriškimi Slovenci, ki je zlati jubilej, ali petdesetletnica "Amerikanskega Slovenca," nam nalaga prijetno dolžnost, da potom radija sporočamo in naznanjamo veselo vest, da bo letos na Tiho nedeljo, dne 30. marca slovenski dnevnik "Amerikanski Slovenec" proslavljal svoj zlati jubilej.

Ob 11:30 dopoldne se bo služila v slovenski cerkvi sv. Štefana v Chicagi na Wolcott avenue in 22nd Place slovesna sv. maša za vse žive in vse pokojne naročnike, podpornike, prijatelje in sotrudnike lista "Amerikanskega Slovenca." Pri maši bo slavnostni pridigar odlični slovenski pijonir veleč. g. dekan Matija Šavs, iz Shakopee, Minnesota. On je eden prvih še živečih sotrudnikov in sourednikov "Amer. Slovenca," ki so sodelovali okrog tega lista, ko ga je vzel v Minnesoto, v svojo oskrbo veleč. g. Monsignor Buh. Pri maši bo navzoč tudi zlatomašnik in starosta slovenskih duhovnikov v Ameriki preč. g. P. Ciril Zupan, OSB. iz Colorado. Poleg teh bo navzoč tudi veleč. gospod kanonik in župnik ter predsednik Baragove Zveze v Ameriki John J. Oman. Navzoč bo tudi preč. g. župnik in Duhovni vodja KSKJ. M. J. Butala, ter pomožni župnik iz Jolieta preč. g. Geo. Kuzma. Iz Minnesote prideta na proslavo nečaka zadnjega pokojnega slovenskega škofa v Ameriki Rt. Rev. Jakoba Trobca, to sta Rev. John Trobec, župnik v najstarejši slovenski naselbini pri sv. Štefanu v Rice, Minn. in Rev. Jožef Trobec, župnik v Elk River, Minn.

Staro domovino bo zastopal njen vladni predstavnik velečastni g. generalni konzul Dr. Pero I. Cabrič iz Chicage, s svojo drago gospo. Navzoči bodo odlični lajiki in zastopniki iz premnogih naselbin, kot g. Jožef Zalar, glavni tajnik KSKJ. g. Frank J. Wedic, glav. tajnik DSD. g. Jožef Klepec, gl. blagajnik DSD in bivši upravnik in urednik "A. S." g. Leo Jurjovec, glavni predsednik ZSZ. v Denverju in g. Anton Grdina, predsednik Jugosl. kulturnega vrta in slovenske banke v Cleveland, Ohio in še mnogi drugi.

Mi okrog lista, kakor tudi slovenska naselbina v Chicagi se zaveda, da so kot daljave, čas in drugo v zvezi s tem velike težke žrtve naših odličnih dragih slovenskih pijonirjev, ki bodo prišli od daleč in blizu na to proslavo, da bodo ob petdesetletnici prvega in najstarejšega slovenskega in jugoslovanskega časnika navzoči na proslavi. Te žrtve visoko cenimo. Ti odlični voditelji pijonirji, bodo nam vsem zanimivo govorili o delu in žrtvah naših slovenskih priseljencev pred 50 leti v tem novem svetu Ameriki. Ti in že številni pokojni slovenski prvi kulturni delavci med Slovenci v Ameriki so ustanovili in podprli na razne načine s sodelovanjem in naročbo — prvi slovenski časnik v Ameriki "Am. Slovenca," ki je bil in je njihovo dete — njihov sin. Po petdesetih letih bodo prišli, da posetijo tega svojega sina, ki jih bo sprejel v svojem rojstnem mestu, večji in jačji, kakor kedaj — kot slovenski katoliški dnevnik! Ta sestanek bo zanimiv, ker bo važen in pomenljiv, pred vsem že zato, ker je to naš slovenski sestanek.

Vsled tega vabi zlati jubilant "Amer. Slovenec" vse svoje naročnike, prijatelje in znance na svojo proslavo. On se zaveda, da kot slovenski list, je vaš list predragi Slovenci! Prepričan je, da se ob tem njegovem zlatem jubileju ne veseli sam, ampak, da se tega dogodka veselite ž njim tudi vi vsi zavedni dragi Slovenci. Zato vas vse vabi: pridite na Tiho nedeljo 30. marca na njegovo proslavo. Vsak, ki le more naj pride! Zlati jubileji niso vsako leto. To so redki dogodki, zato jih tudi povsod dostojno in času primerno proslavljajo. Slovenci v tem ne smemo zaostati. Pokažimo ob tem dogodku svojo zavednost!

"Amerikanski Slovenec" je prvi in najstarejši sin Ameriške Slovenije na polju tiska. Sploh je prvi in najstarejši na polju vsega jugoslovanskega tiska v Ameriki. Naš sin je, sin našega dela in truda! Kdo se ga naj spominja, če se ga mi ameriški Slovenci ne bomo?

Samo mimogrede naj omenimo. Ko smo obvestili razne višje kroge, da bomo izdali za proslavo zlatega jubileja "Am. Slovenca" Zlato spominsko knjigo, so se vsi odzvali z iskrenimi in prisrčnimi čestitkami.

Poslušajte!

Sam predsednik Združenih držav gospod Franklin D. Roosevelt je listu poslal z lastnoročnim podpisom čestitke listu in vsem njegovim čitateljem za zlati jubilej lista. Znamenito pismo, bo objavljeno v Zlati spominski knjigi, ki bo izdana za zlati jubilej lista.

Tako visoki ljudje gledajo in upoštevajo take dogodke. Ali ni to nam vsem ameriškim Slovencem, p r e d vsem nam katoliškim Slovencem glasno vabilo ki kliče: Slovenci, velik dogodek je pred vami! Zlati jubilej vašega prvega slovenskega lista "Amer. Slovenca!" Proslavite ga, dostojno in primerno! Zato še enkrat: Slovenci v Ameriki — "Amer. Slovenec" vas vabi na Tiho nedeljo 30. marca v Chicago na svojo proslavo.

Vstopnice za banket se bodo prodajale samo do 14. marca 1941. Prodaja se pa zna zaključiti še preje, če bodo tiketi razprodani. Požuri se vsak za vstopnico. Vstopnice so po $1.00. V Chicagi se dobijo v upravništvu "Am. Slovenca."

V Jolietu jih ima v prodaji naš zastopnik g. John Kramarich, na naslovu 1314-Cora St.

V Waukeganu in North Chicagi jih ima v prodaji naša zastopnica ga. Ivanka Keber, na naslovu: 1717 — 11. cesta.

V Milwaukee, Wis. se dobo tiketi pri Mrs. Rose Deželan, na 1030 So. 11th Street, naši zastopnici.

V So. Chicagi v Triangle gostilni pri Mr. Mike Popovichu in pri našemu zastopniku Mr. Candidu Grmeku.

Iz drugih krajev lahko pišete na uredništvo in jih bo vam poslalo dokler bodo vstopnice na razpolago.

Vstopnica je veljavna za banket, za popoldanski program in za zvečer, ko bo navzoče zabaval s filmskimi slikami g. Anton Grdina iz Clevelanda.

Vsem najlepša hvala za posluh in na svidenje v Chicagi na Tiho nedeljo!"

—o—

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

"Ljubezen, ki ubija"

— ROMAN —

P. Bourget:

"Izdajstvo? . . ." je odgovorila. "To bi bila zanj rešitev!"

"In če bi mu bratov zapor prinesel nov napad? Če boš videla, da je bolan, da je še bolj bolan zaradi tega, kar si mu storila ti? . . ."

Našel sem edini dokaz, ki bi jo mogel prepričati. Čudno naključje! Miril sem jo, prepričeval, naj ničesar ne začenja, jaz, ki se je v meni takoj porodila strašna misel, da je bil človek, ki je izvršil zločin, ki je bil poslušno orožje v očimovih rokah, da ta človek ni bil nihče drugi, kakor ta propadli brat in da sta Edvard Termond in Rochadale ena in ista oseba . . .

XV.

Noč ki sem jo prebil po tem razgovoru, mi je ostala v spominu, ker je bila najbolj razburjena od vseh, ki so se kdaj zgrnile name. Vse okrog mene je spalo, samo jaz nisem našel pokoja, ker me je držala budnega ena sama misel, ki mi je razjedala srce.

Podoben sem bil jetniku, ki je že preiskal in poizkusil vse prostore divje celice, zidovje, strop, tla in ko že stotič trese omrežje na oknu, čuti, da se ena palica omrežja vdaja njegovemu pritisku. Komaj, komaj upa verjeti tej sreči in sede na tla, ves neumen nad samo mislijo, da bi se mogel morda rešiti.

Po tolikem času, ko sem bil kakor zapahnjen v svoji stiski in sem na vseh straneh zadeval na nepremagljive ovire, se mi je na mah odprl tak pogled naprej.

"Mirno kri!" sem si dejal, ko sem korakal od enega konca salona do drugega. Nisem se dotaknil jedi, ki mi jo je prinesel sluga. Prišel je večer, prišla je noč. Zasvetila se je jutranja zarja, za njo visoki dan — jaz pa sem bil še vedno tu in sem hotel v vrtincu misli in novih domnev videti samo en dogodek, sam po sebi zelo preprost, a v ostrem napadu sumenj, v katerih sem bil, ni bilo prav za prav nikakih preprostih dogodkov.

Bil sem že preveč navajen na te notranje nevihte, da ne bi vedel, da se je mogoče iz njih rešiti le tako, da se opiram predvsem na jasna in dognana dejstva, ki so kakor močne skale. Teh ne more nihče izpodmakniti. V tem primeru je bilo samo dvoje takih dejstev: izvedel sem, da brat gospoda Termonda, ki so ga imeli vsi za mrtvega in ki očeta ni nikdar o njem govoril, živi. To je bilo prvo dejstvo; drugo pa je bilo, da ima ta brat, ki je brez časti, v vsakem oziru oporečen, propadel in brez dohodkov, naravnost strašno oblast nad svojim bratom, mojim očimom.

Prva stvar je bila razumljiva sama po sebi. Bilo je čisto naravno, da gospod Termond ne bo preklicoval zgodbe o bratovem samomoru, ki si jo je sam izmislil, in se tako postavljal na laž, ne glede na to, da je na ta način brata rešil ječe. In ni prav zelo prijetno, da bi človek priznaval za svojega bližnjega sorodnika tatu, ponarejevalca in ubežnika . . . A to ni na vse zadnje nič drugega kakor kruta neprijetnost. Drugače je bilo z drugim dejstvom. Prevelika razdalja je bila vkljub vsemu med očimovim priznanjem in strahom, ki mu ga je povzročal brat. Strahovlade, ki jo je Edvard Termond izvajal nad svojim bratom, ni bilo mogoče razlagati s tem, da je grozil očimu, da se vrne domov. To bi ne imelo drugih posledic, kakor škandal med presenečenimi ljudmi.

Mati je bila lahko zadovoljna s to razlago, ker je videla v svojem možu človeka plemenitega srca, blage duše, meni pa to ni moglo zadostovati.

Padlo ji je na um, da temu nevarnemu bratu prihrani vojaško kazen, opravičevati očimovo bojazljivost in nemir, ki je izviral iz njega? Jaz sem videl drug razlog za to moč, ki jo je Edvard imel nad njim, neko temno strašno vez, ki je neločljivo vezala oba človeka drugega na drugega.

Začel sem misliti, da je moj očim najel brata, da je ubil mojega očeta. In če bi bilo to res, če bi morilec imel pri sebi kake dokaze, ki bi pričali o njegovi zločinski zvezi? Brez dvoma je imel napram državni oblasti roke vezane, a to je moglo vso stvar razložiti materi, kako da bi spravila v strah ljubečega moža, da bi pomiril svojo jezo.

"Mirno kri!" sem si ponavljal.

Na vso moč sem si prizadeval, da bi duh obnovil vse podatke, ki sem jih imel o zločinu. Šlo mi je za to, da bi poiskal, ali bi ostala potem še kaka še tako majhna stvar, ki bi je ne bilo mogoče razložiti z domnevo, da sta Rochdale in Edvard ista oseba. Priče so izpovedale, da je bil Rochdale velik in močan, mati mi je opisala Edvarda kot orjaškega in debelega.

Res, da je preteklo petnajst let med človekom, ki je bil l. 1864. morilec in l. 1879. postaran veseljak, a to ni moglo nič ovirati dejstva, da je to eden in isti človek.

Mati je omenila Edvardove oči, ki so bile modre in blede kakor oči njegovega brata. Vratar v hotelu Imperialu je v svojem pričanju, ki sem ga tolikrat prebiral, da sem ga znal že na pamet, tudi govoril o barvi oči dozdevnega Rochdalea, ki so bile po njegovih besedah zelo modre in zelo jasne. Zapomnil si je to podrobnost, ker je bila močna nasprotnost z zagorelim Rochdaleovim obrazom. Edvard Termond je dan po svojem zlaganem samomoru pobegnil v Ameriko in kaj mi je že povedal gospod Masolle! Še zdaj čujem, kako sem si ponavljal z njegovim piskajočim glasom in s poučljivo kretnjo njegovih rok: "Tujec, ki se je naselil v Ameriki . . ." Da bi ne bilo zaradi zunanjih vzrokov nemogoče, da bi Edvard po zločinu šel v Ameriko, se mi zdelo verjetno.

Da bi se čim bolje prepričal o vsem, sem v duhu preletel vso zgodovino zločina prav do hipa, ko so očetova pisma vrgla prvo sumnjo na gospoda Termonda, to se pravi do januarja 1864. Da ne bi prav nobena senca osebnega sovraštva mogla vplivati na mojo sodbo, nisem oseb imenoval z imeni. Ponavljal sem si to nesrečno zgodbo, zaradi katere sem toliko trpel, čisto suho, kakor da se spominjam nekega daljnega dogodka, ki me prav za prav nič ne tiče.

Nekdo je blazno zaljubljen v ženo svojega zaupnega prijatelja. Ve, da je ta žena čista in vzvišena nad vsako senco dvoma; če bi bila prosta, bi ga najbrž ljubila, to čuti in vidi; a ker ni prosta, ne bo nikdar njegova.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Lepši je hotel biti

"Politika" piše: Neki 18 letni sin premožnih kmetskih staršev iz vasi Radujevca pri Nekotinu je prišel v mesto k zobnemu zdravniku ter zahteval, da mu napravi dva zlata zoba. Fant je prinesel v ta namen s seboj zlatnik. Zaman ga je zdravnik prepričeval, da so zdravi zobje neprimerno lepši in boljši kakor zlati. Fant je ostal pri svojem, češ, da ga bodo potem imela dekleta rajši, če se bo postavljal z zlatimi zobmi. Zdravnik je njegovi zahtevi ugodil.

—o—

Hiša je zgorela

Nenadno je nekega opoldneva začela goreti hiša posestnika Arlna na Mežici. Kljub temu, da so gasilci zastavili vse sile, niso mogli ustaviti ognja. Tako je hiša, ki je bila vsa lesena, popolnoma zgorela. Družina je tako ostala na zimo brez strehe.

—o—

Strogo obsojen tat

nedavno opravka z Martinom Tomažičem, delavcem od Sv. Miklavža, ki je bil obtožen, da je skupaj z Vinkom Lašičem izvršil eno tatvino vina in jabolčnika, drugo pa skušal izvršiti, pa je bil prepoden. Dalje je bil obtožen, da je v nekem vinotoču v jezi s samokresom ustrelil na Franca Kolariča in ga zadel v bedro. Obsojen je bil na eno leto in štiri mesece robije in v izgubo častnih pravic za tri leta.

—o—

Jubilej

Pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah sta slavila srebrno poroko daleč znana in spoštovana zakonca Dr. Ludvik Kramberger in njegova soproga Elizabeta. Slavnost se je vršila najprej v cerkvi, potem pa doma v krogu njunih šestih otrok in nekaj najožjih sorodnikov. — Dr. Krambergerja poznajo vse Slovenske gorice kot nad vse vestnega zdravnika in moža globoke vere.

—o—

Pa se jima le ni posrečilo. . .

Nekega popoldneva se je Mariborski sodniki so imeli pojavil neki 45 letni brezposelni pleskarski pomočnik iz Celja pod električnim vodom pri Spodnjem Lanovžu in si začel ovijati dolgo žico okolu vratu. K sreči ga je opazil stražnik. Ko je mož hotel vreči drugi konec žice na električni vod, je skočil stražnik k njemu in preprečil njegovo nakano. Slikarski pomočnik je izjavil, da je hotel izvršiti samomor v hipni duševni zmedenosti. — Par dni pozneje pa je Angela R. iz Celja v bližini Voglajne izpila večjo množino lizola. Obupanko so kmalu našli in spravili v bolnico.

—o—

Podgana povzročila požar

V Meži je zgorela domačija delavca Lovrenca Arha. Preiskava je dognala, da je nastal ogenj zaradi tega, ker so najbrže podgane izvrtale v višini stropa luknjo k dimniku, tako da je pričelo goreti tramovje.

—o—

Hlod mu je padel na glavo

Na 34 letnega zidarja Ludvika Permeta, ki je bil zaposlen pri Tomažičevem podjetju, pri delu na neki novi zgradbi na Mirju v Ljubljani, je padel na glavo hlod in ga težko poškodoval. Morali so ga odpeljati v bolnico.

—o—

Smrtna kosa

Na Brezjah pri Radovljici na Gorenjskem je umrl Franc Škofic, po domače Okorn, občespoštovani mož, star 66 let. — Na Ločniku pri Sv. Urbanu pri Ptuju je umrla Marija Hameršak, posestnica stara 65 let. — V Ljubljani je umrla Antonija Žnidaršič.

Listen to

PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST

Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.

STATION *WHIP*

1480 kilocycles

(First Station on Your Dial)

Featuring a program of

Yugoslav Folk Music

300 SVETIH MAŠ LETNO

v življenju in po smrti, so deležni člani "Mašne zveze za Afriko". Članarina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA

za afriške misijone,

3624 W. Pine Boulevard, St. Louis, Mo.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 47. leto.

Članstvo 37,000 Premoženje $4,500,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošteni in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od $250.00 do $5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnini in za vse drugé podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci, slovenska društva in slovenska podjetja, naročajte svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, društva in druge, LIČNO in POCENI.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEC

1849 West Cermak Road, Tel. Canal 5544 Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk.

Vidim, da je umrl Rev. Jager. Bil je strokovnjak v čebelarstvu, pravi slovenski Janša v Ameriki, in iz nekega spisa sem spoznal, da je bil Jugoslovan, ne samole radi sklede. Čast mu in pokoj! Vojna se vleče in zaslišavanje pred senatom že preseda. Pojmo malo na vrt filologije, da bo nekaj špasa. Zadnjič sem povedal, da je moje ime pristno angleško, pa ga bo vsak Anglež gledal kakor krava nova vrata in rekel: spell the name! Profesor Molek je priskočil in dejal, da bi imel vsak vse jasno pred seboj, ako bi jaz vsakemu povedal, da sem jaz "trank," ne "trunk." Prasec ali prasica, meni gre le klobasica, smuk po njo, v žakelj z njo! Kakšna razboritost tudi v filologiji! Jaz pa taka klada. Naj potožim nekaj mojih težkoč z imenom Jager v Ameriki, ker nisem filolog.

Toraj Jager. Pravilno je to nemško ime Jaeger v slovenskih hlačah. Ako vidi Anglež ali Amerikanec le ime Jager, bo poizkušal, kakor pes ob plotu in morda iztisnil ali iztiskal. . Žežer Žažer. . Žožer. Da bi bilo že takoj malo nekoluči, bi se moralo to ime zapisati morda Yagher, in še tedaj bi moral nekdo povédati ali je a ali o ali ä, ozir. ae. Seve sem jaz ves "kriv," dasi se moji Ledvilčani pritožujejo nad menoj, da hodim mimo njih kakor bi imel Chamberlainovo marelo v hrbtu. Jager, Joger, Jaeger, Žežer, Žožer, Žažer, Alston, naj govorijo filologi, da bo nekaj jasnosti. . .smuk po njo, v žakelj z njo.

*

Charles Lindbergh je zopet stal pred senatom. Vsi hodijo kakor mačka okoli vroče kaše. Lindbergh ima vso pravico do naziranj in enako do izraženj svojih nazorov. Hvala Bogu, da smo še v Ameriki. Ali je pa na pravem, je druga zadeva. Frkati po zraku zna, to stoji, dalje je dejstvo, da je precej dobro videl, ko je gledal zrakoplovstvo v Nemčiji, Rusiji, Angliji in Franciji. Eni so se mu smejali, drugi mu dali po glavi. Morda dobro vidi tudi naše zrakoplovstvo, ki menda nikakor ni dobro, kakor vidi ali je izvedel tudi senator Wheeler. Do sem zaslužil nekaj kredita. Dalje pa mu vsaj jaz ne morem dati kredita. Mir, mir. . . slej ko prej mir. Well, sodim, da bi bil zdaj mogoč le kak nemški ali Hitlerev mir, in ta bi bil, kakršnega imajo Čehi, Poljaki, Belgijci in vsi, ki uživajo pokopališki mir, pa je dober le za mrtve.

Anglija je napovedala vojno, ne Nemčija, toraj nas nič ne briga ta vojska. Zvonenje po toči. Odkod ve, da bi se Hitler ne bil obrnil pod kako pretvezo, za kakršno nikoli ni bil in ne bo v zadregi, proti zapadu? To se pravi dlake precejati.

Pa je še druga stran. Angleški, francoski diplomati in politiki, da bi bili naredili le napake, in naši politiki in poklicni diplomati da bi bili vsi na krivem, le Lindbergh da bi vse razumel?! Hm??

Mir, mir. . . Saj imajo Poljaki mir in vsi drugi pod nemškim škornjem. Ali Lindbergh ne pozna nobene svobode?? Njegov oče je bil baje socialist. Ne vem. Oče pa je vsekako moral poznati socialne zahteve, in med te spada v prvi vrsti svoboda. Ali zna Lindbergh res le frkati, ali mu je svoboda posameznika, narodov, ki štejejo nekaj miljonov, svoboda podjarmljene Evrope deveta briga?? Ali ni socialnih dobrin, vrednot??

Nihče ne sili in ne more siliti v vojno. Ali je vojaški nastop potreben, nujen, ali zadostuje le pomč . . to so kočljiva vprašanja. Govoriti le o miru, ko gre za socialne vrednote in bi bile vsaj za Evropo te vrednote izgubljene, je pa najmanj bedarija. Kako je zaklical v tisti kritični dobi Irec Henry? "Give me liberty or death!" Za pokopališki mir so le mrtvi.

—o—

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

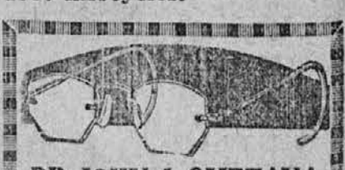

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

Pregleduje oči in predpisuje očala

23 LET IZKUŠNJE

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

MICHAEL TRINKO IN SINOVI

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS

(Pleskarji in popravljači ometa in sten)

2114 West 23rd Place, Chicago, Illinois

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, pokličite nas in vprašajte nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste delo potem tudi drugam. Priporočamo se pa, da daste nam kot Slovencem priliko, da podamo naše cene za delo. Pleskarska dela vršimo točno in za iste jamčimo.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: $2.00

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois